IBSA ODEEFFANNOO TALAALII

Talaallii Infuleenzaa (Flu) (vaayiresichaa dadhabsiisuun ykn wal simsiisuu): *Maal beekuu barbaadduu*

Many Vaccine information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis
Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 Maalifan talaallii talaalamaa?

Infuleenzaan dhukkuba daddarboo ("flu") waggaa waggaadhaan Ameerikaa keeessatti tatamsa'u yoo ta'u, keessumattuu ji'a Onkoloolessaafi Caamsaadha.

Infuleenzaan kan nama qabu vaayirasii infuleenzaatiin ta'ee, keessumattuu kan daddarbu qofaasisuudhaan, haxxiffachiisuufi wal tixxuquudhaan.

Namni kamiyyuu infuleenzaadhaan qabamuu ni danda'a. Infuleenzaan akka tasaa nama qabatee guyyoota hedduu turuu ni danda'a. Mallattooleen umuriidhaa gara umuriitti kan geggeeddaramu ta'ee kan dabalatuu danda'u:

- O'a qaamaa/dhaamochuu
- Qoonqoo madaa'uu
- Maashaa hooksisuu
- Dadhabbii
- Qofaasisuu
- Boowwoo mataa
- Qilleensi kan kaase ykn funyaan kan simatu

Infuleenzaan dhukkuba sombaafi faalama dhiigaas ni qaqqabsiisa, akkasumas teessisuufi bubbutamuu/hollachuudaa'immaa ni qaqqabsiisa. Yoo rakkina fayyaa kan qabdu ta'e, kanneen akka dhukkuba lapheefi sombaa, infuleenzaan baay'ee hammaataa taasisuu danda'a.

Infuleenzaan namoota muraasaaf baa'yee hamaadha Daa'immaniifi ijoolleen, namoonni umuriin isaanii waggaa 65 ta'eefi isaa olii, shamarran ulfiifi namoonni rakkinoota fayyaa muraasa qaban ykn sirna dandamannaa dadhabaa kan qaban rakkina guddaa keessa jiru.

Ameerikaa Keessatti waggaa waggaadhaan **namoonni kumataamaan lakkaawwaman infuleenzaa**, irraa kan ka'e kan du'an ta'ee hedduun isaaniimmoo wallaansa hospitaalatti argatu.

Talaalliin infuleenzaa kanneen raawwachuu ni danda'a:

- Inguleenzaan akka si hin qabne gochuu ni danda'a.
- Argattee gochuu kan dandeessu yoo ta'e, infuleenzaan hamaa akka hin taane ni taasisa, akkasumas,
- Infuleenzaa maatii keettiifi namoota biroottis akka hin dabarsine ni taasisa.

2 Stalaallii infiluuweenzaa dadhabsiisuu fi walitti simsiisuu

Yaaliin talaallii infuleenzaa waqtii infuleenzaa kamiittuu kan gorfamuudha. Daa'imman jii'oota 6 hanga waggaa 8 jiran wayita waqtii infuleenzaa wal fakkaataatti qoricha lama fudhachuu qabu. Namni kamiyyuu waqtii infuleenzaa tokkotti qoricha tokko fudhachuu qaba.

Talaalliin infuleenzaa muraasni meerkurii hamman baay'ee xiqqaa ta'e kan qabu yoo ta'u kunis tiimooreesaal jedham. Tiimooreesaal talaallii hamaa ta'uu isaa qo'annaan hin ibsu, yaa ta'u malee talaalliiwwan infuleenzaa tiimooreesaal hin qabne ni jiru.

Daddarba infuleenzaa keessa vaayirasiin infuleenzaa hin jiru. **Infuleenzaa hin qaqqabsiisan.**

Gosoota vaayirasii infuleenzaa hedduun kan jiru yoo ta'u, yeroo hundaa kan jijjiiramanidha. Waggaa waggaadhaan talaalliin infuleenzaa haaraan waqtii dhufutti vaayirasiiwwan sadi ykn afur dhukkuba qaqqabsiisuu danda'an ittisuu danda'an ni qophaa'u. Yaa ta'u malee, yoo talaalliin kallattiidhaan vaayirasoota kanaan wal simuu baatan, ittisa muraasa gochuu ni danda'u.

Talaalliin infuleenzaa hin ittisu:

- Infuleenzaan vaayirasiidhaan dhufan talaalliidhaan haguuguun hin danda'amu, ykn
- dhukkuba infuleenzaa fakkaatan garuu kan hin taane.

Ittisuun talaalliin fudhatamee guddachuudhaaf gara torbeewwan 2 ni fudhata, akkasumas ittisuun hanga waqtii infuleenzaatti kan itti fuufuudha.

3 Namoonni muraasni talaallii kana hin fudhanne

Nama talaallii isiniif kennutti himaa:

- **Dhukkubba hamaa, lubbuu miidhuu danda'u yoo qabaattan.**
  Erga talaallii qoricha infuleenzaa, miidhaa lubbuu miidhuu danda'u yoo isin muudate, ykn qaama talaallii kan irraa miidhaa hamaa kan qabu yoo ta'e, talaallii akka fudhattan hin taasifamu. Hedduun, garuu hunda isaa osoo hin taane, Talaalliin infuleenzaa hedduun pirootinii killee hamma muraasa ta'e ni qabaata.
- **Yoo tarii rakkoo amala Guuliyaan Baarriin qabamtaniittu ta'e (GBS jedhama).**
  Namoonni muraasni seenaa GBS qaban talaallii kana hin fudhatan. Kuni Doktara/Ogeessa fayyaa keessanii waliin kan irratti mari'atamu ta'a.
- **Miirri gaariin kan isinitti hin dhagahamne yoo ta'e.**
  Dhukkubbii muraasa kan qabdan yoo ta'e talaallii infuleenzaa fudhachuun isiin irraa eeggama, yaa ta'u malee, erga fayyitanii booddee deebitanii akka dhuftan ni gaafatamtu.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

4 Miidhaalee wal nyaatiinsa talaalliiwwanii

Qoricha kamiyyuu waliin, talaalliiwwan dabalatee, carraan wal simannaa ni jiraata. Kunneen yeroo hedduu muraasaafi ofii isaaniif deemuu ni danda'u, yaa ta'u malee simannaan cimaan illee ni barbaachisa.

Namoonni talaallii infuleenzaa fudhatan rakkina isaa hin qaban.

Rakkinoota muraasa talaallii infuleenzaa fudhachuun kan dabalatu:
- Dhukkubbii, diimachuu, ykn iddoo qorichi kennameen dhiita'uu
- Rakkoo harsassee
- Dhukkubbii, diimachuu ykn ija kan hooksisu
- Qofaasisuu
- ho'a qaamaa
- Hooksisa
- Boowwoo mataa
- Hooksisuu
- Dadhabbii

Rakkinoonni kuni yoo muudatan, qorichi kennamee guyyaa 1 ykn 2 booddee kan jalqabu ta'a.

Rakkinoonni baay'ee hedduu ta'an qoricha fudhachuudhaan wal qabatee kan dabalatu kanneen armaan gadiiti:
- Talaallii infuleenzaa vaayiresicha dadhabsiisanii booddee rakkina Guillain-Barré Syndrome (GBS) muraasa qaqqabsuu ni danda'a. Rakkinichi namoota miiliyoona talaallaman keessaa 1 ykn 2 irratti muul'achuu ni danda'a jedhamee tilamaama. Kunis infuleenzaa irraa rakkina wal xaxaa baay'ee muraasa ta'etu kunis talaallii infuleenzaan ittisuun ni danda'ama.
- Daa'imman qoricha infuleenzaa talaallii pneumococcal (PCV13) ykn /fi DTaP waliin fudhatan miidhaa boowoodhaan dhufuuf carraan saaxilamuu isaanii muraasa. Odeeffannoo dabalataaf Doktara/Ogeessa Fayyaa Keessan dubbisaa. Daa'imni talaallii infuleenzaa fudhatte qabamuu ishee Doktara/ogeessa fayyaa keetti himi,

Rakkinoota talaalliin kamiyyuu erga fudhatamee booddee qaqqabuu danda'an.
- Namoonni yeroo tokko tokko adeemsa yaalaan booddee, talaallii dabalatee ni dadhabu. Daqiiqaawwan 15 taa'uun ykn tasgabbaa'uun dadhabbiifi miidhaa kufuudhaan dhufu ni hambisa. Dhiphinni, ykn muul'anni jijjiiramuu ykn gurra keessaa iyyuun kan sitti dhagahamu yoo ta'e Doktara/ Ogeessa fayyaa keessanitti himaa.
- Namoonni muraasni yeroo tallaalliin kennamutti gateettii irrattiifi ciqileen akka fedhatti akka hin sochoone ni taasisa. Kuni darbee darbee ta'a.
- Qorichi kamiyyuu miidhaa mijataa hin taane qaqqabsiisuu ni danda'a. Ta'iin akkasii kuni talaallii irraa darbee darbeeti, kunis hamma miiliyoonaa keessaa 1, ta'ee talaalliidhaan booddee daqiiqaawwn muraasaa hanga sa'aatiiwwan muraasaa gidduutti kan raawwatuudha.

Akkuma qoricha biroo, talaalliin miidhaa hamaa ykn du'a qaqqabsiisu baa'yee muraasa.

Qulqullinni talaalliiwwanii yeroo hundaa ni eeggama. Odeeffannoo dabalataaf: **www.cdc.gov/vaccinesafety/**

DCH-0457O
AUTH: P. H. S., Act 42, Sect. 2126.

5 Wal nyaatiinsi addaa yoo jiraate maal fa'aa?

Maalaan barbaadaa?
- Dhimma si ilaallatu ilaali, kanneen akka mallattoo miira dhukkubbii mijataa hin taane, ho'a qaamaa hamaa, ykn amala hin baramne.

  Mallattooleenadanyoo miira dhukkuba hamaa ta'anii kan dabalatu adda bahuu, fuulliifi qoonqoon dhiita'uu, rakkina hargansuu, dhahannaa onnee saffisaa, jeeqamuufi dadhabbiidha. Kuni kan raawwatu talaalliidhaan booddee daqiiqaawwan muraasaafi sa'aatiiwwan muraasaa booddee ta'a.

Maal gochuutu ana irraa eeggama?
- Yoo dhukkuba adanyoo hamaa ykn tasaa turuun hin danda'amne ta'e, 9-1-1 irratti bilbilaafi namicha gara hospitaala dhiheenyaatti geessaa. Ta'uu yoo baate, Doktara/ Ogeessa fayyaa keessan waamaa.
- Bu'aan isaa Sirna Miidhaa Yeroo Talaalliitti (VAERS) kan gabaafamu ta'a. Doktarri/ogeessi fayyaa keessan gabaasa kana guutu ta'a ykn ofii keessaniif weebsaayitii **www.vaers.hhs.gov**, ykn **1-800-822-7967** bilbiluudhaan guutuu dandeessu

VAERS tajaajila gorsa yaalaa hin kennan.

6 Sagantaa Beenyaa Talaallii Miidhaa Biyyoolessaa

Sagantaan Beenyaa Miidhaa Talaallii Biyyoolessaa (VICP) namoota talaalliwwan muraasaan miidhamaniif beenyaa kennuufiidhaaf hundeeffame sagantaa Feederaalaati.

Namni talaalliidhaan miidhamuu isaa amanu waa'ee talaalliifi waa'ee gaaffii guutuu **1-800-338-2382** bilbiluudhaan ykn weebsaayitii **www.hrsa.gov/vaccinecompensation**. Beenyaa gaafachuun yeroon kan daangeffamudha. 1-888-767-4687

7 Akkamittan hedduu barachuu danda'aa?

- Nama kununsa fayyaa siif dhiyeessu gaafadhau Inni ykn isheen golga talaallii seenu isiniif kenna/kenniti ykn madda odeeffannoo biroo kallatii isiniif kenna/kenniti.
- Qajeelcha fayyaa ganda ykn bulchiinsa keetii dubbisi.
- Giddugala To'annaafi Ittisa Dhukkubaa (CDC) qunnami.
  - **1-800-232-4636** (**1-800-CDC-INFO**) bilbilaa yokiin
  - Odeeffannoo dabalataaf **www.cdc.gov/flu**

Akka hayyama eegumsa fayyaa Kennuufi, haala gabaas Talali sirritti, qoranno talalitifi, saganta gaha tahe, Talale fuul duraatif gabaasni ergama eegumsa gaime fooyyessu Michiganifi, Namoonni dhunfaa, akk gaafatan dhaabbat gargaars fayyaa isaanif kennu, akka gaabaas talale fuul duraa akk galmeet hin ergin Mirga qaban.

Vaccine Information Statement

Inactivated Influenza Vaccine - Oromo

08/07/2015

Office Use Only

42 U.S.C. § 300aa-26

Translation provided by Minnesota Department of Health